

Četrta strokovna delavnica Zavoda za gradbeništvo Slovenije

‘Azbest v Sloveniji: varno ravnanje, obveznosti in odstranjevanje ter vpliv na zdravje ljudi’

iz ciklusa **Priložnosti za učinkovit in lažji prehod v krožno in trajnostno gradbeništvo**

Vpliv azbesta na zdravje ljudi

Prof. dr. Metoda Dodič Fikfak

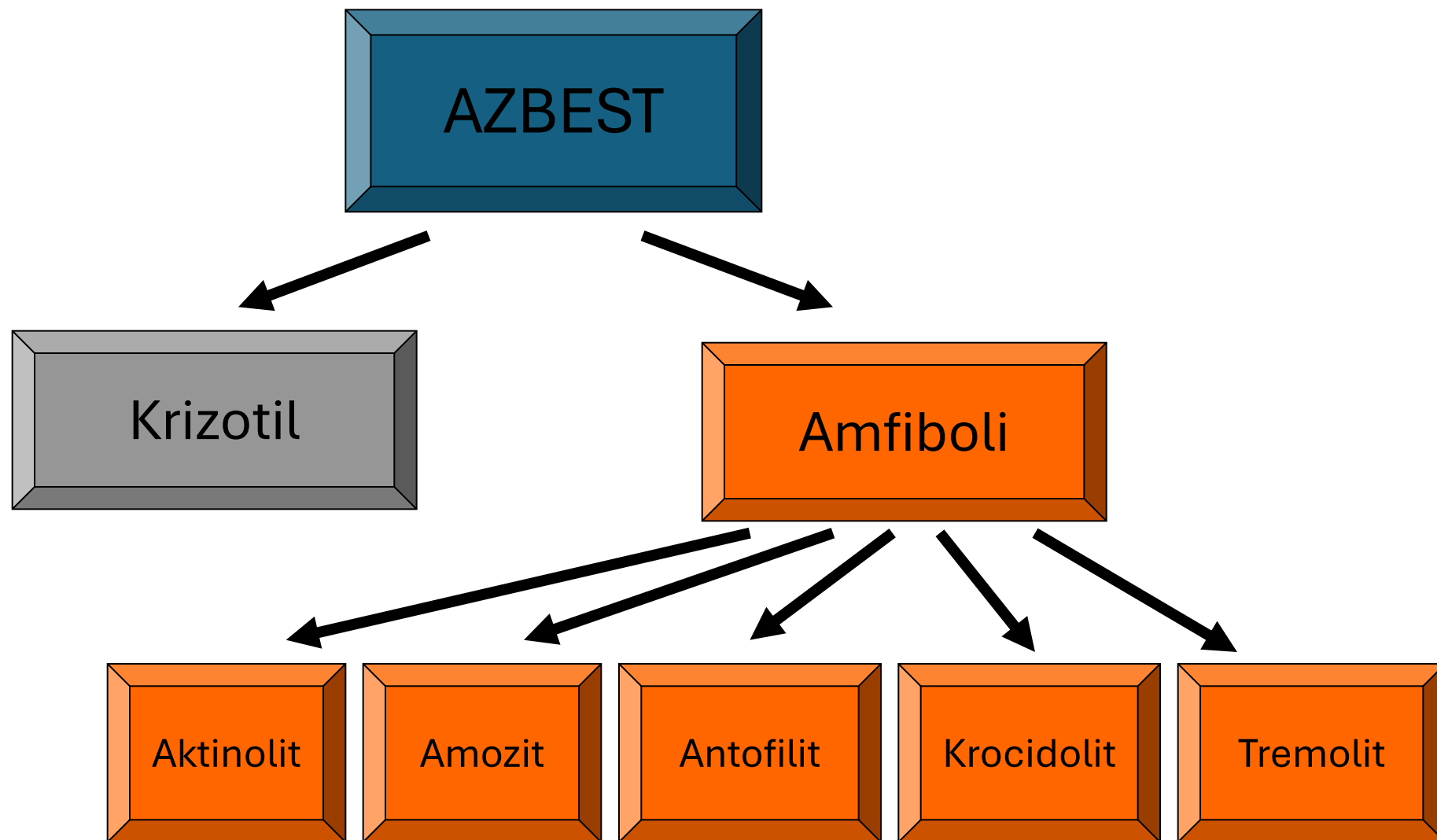
6. 10. 2026

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO,
DELO IN ŠPORT

Sofinancira
Evropska unija

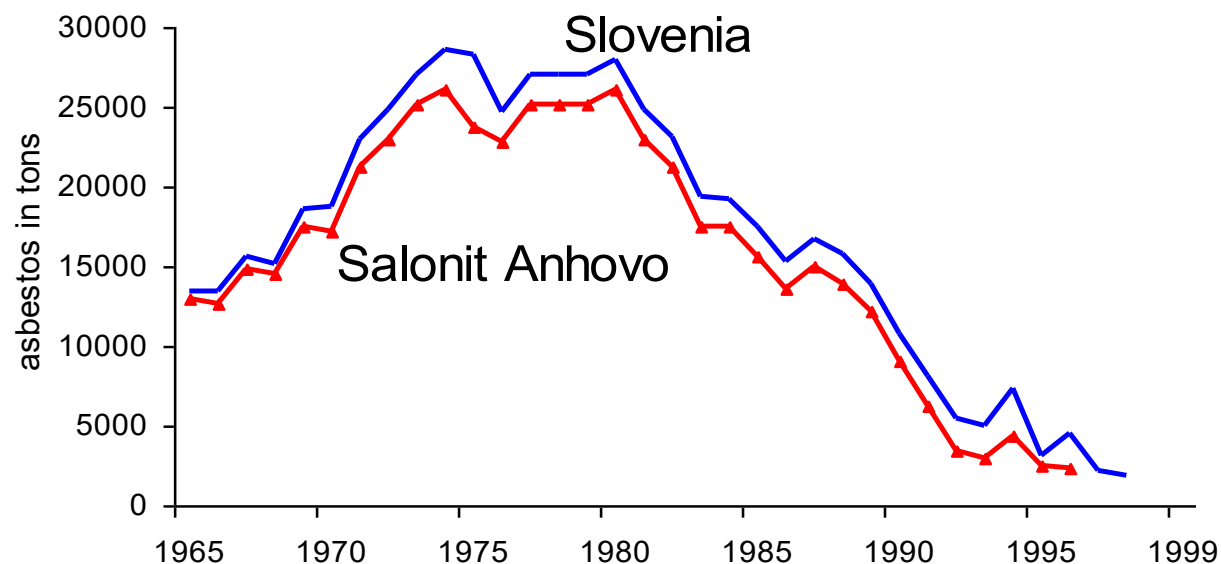

Nacionalne smernice za azbest:

količina porabljenega azbesta v Sloveniji

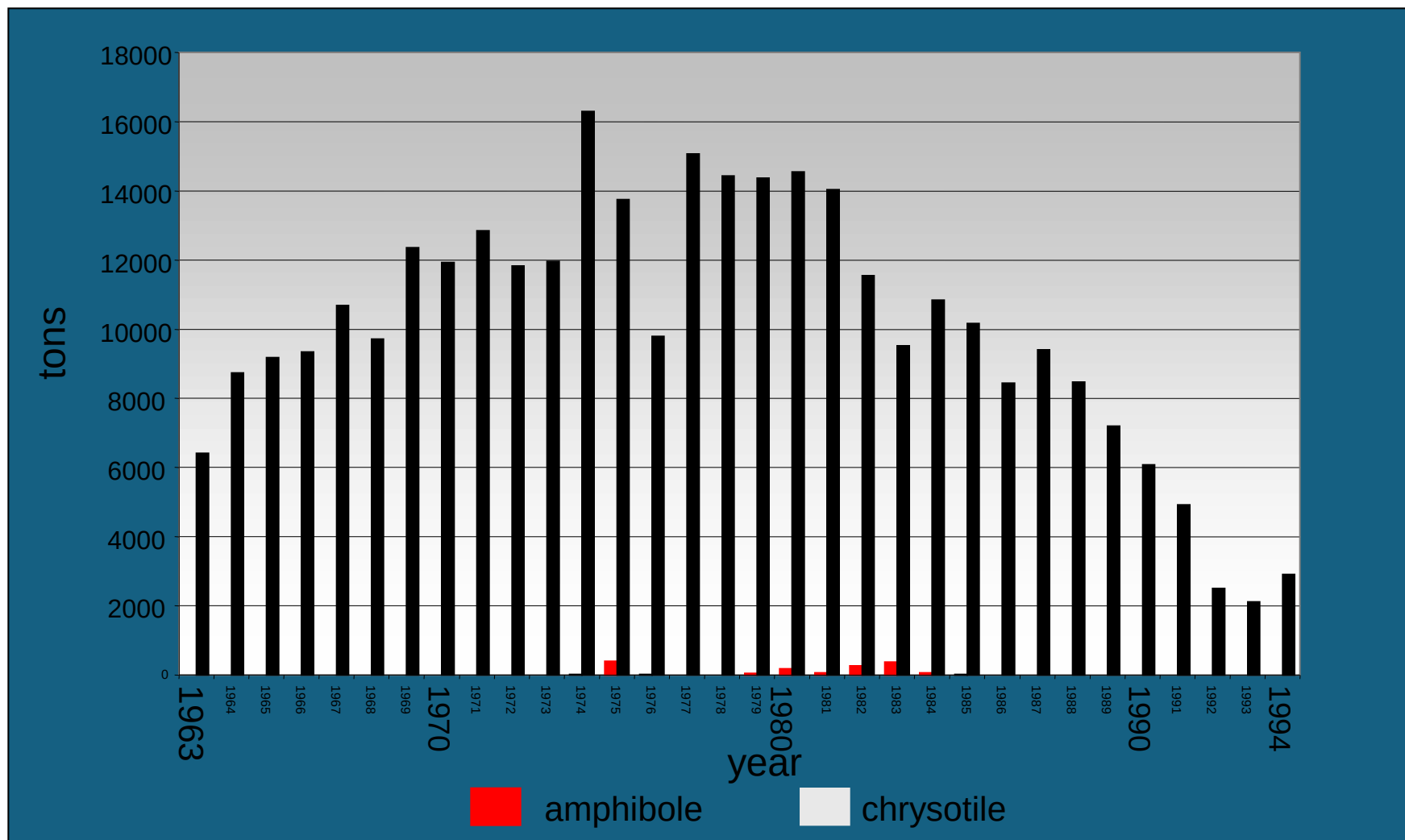
**Yearly consumption of asbestos from
1965 to 1997**

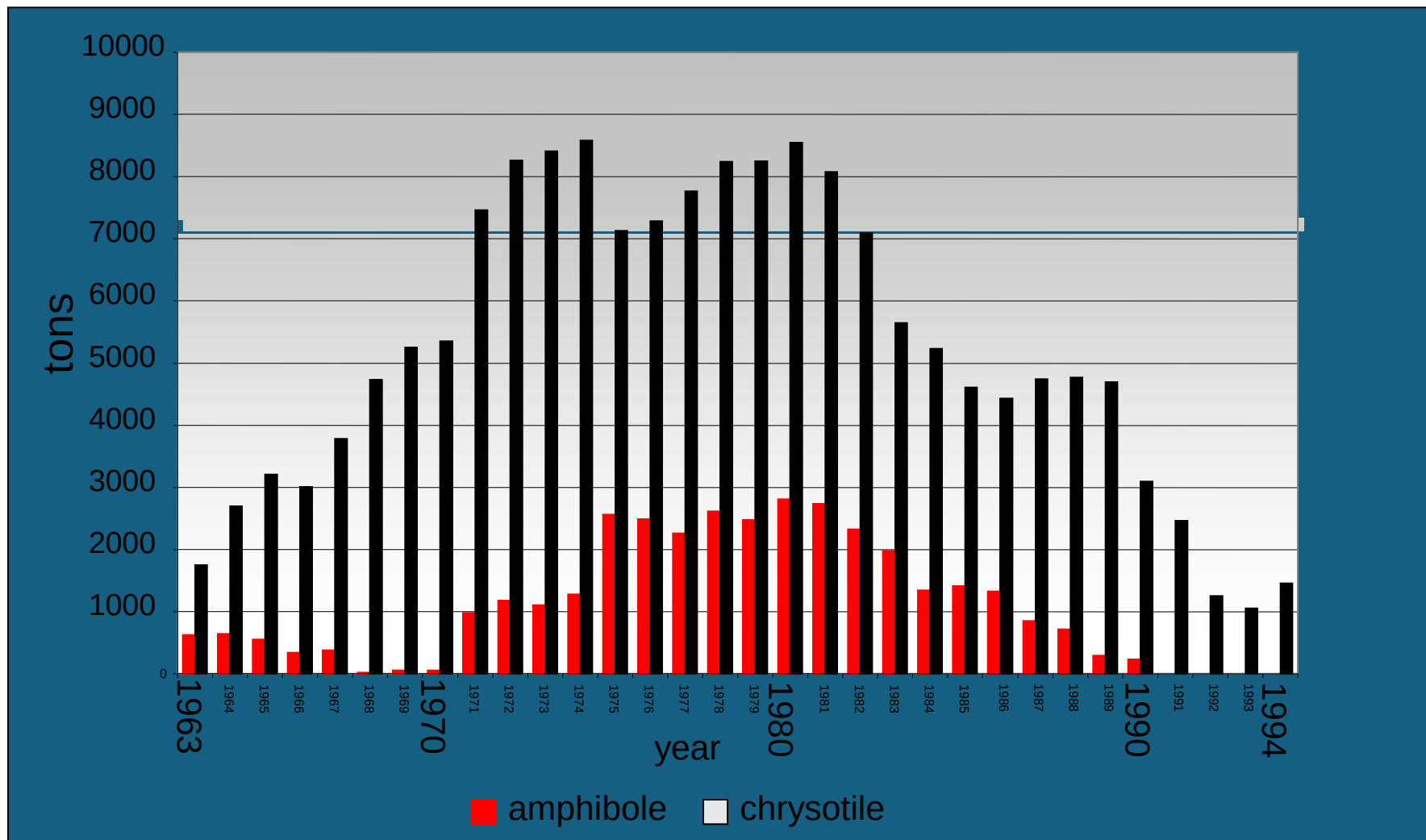
Srbija-Stragari

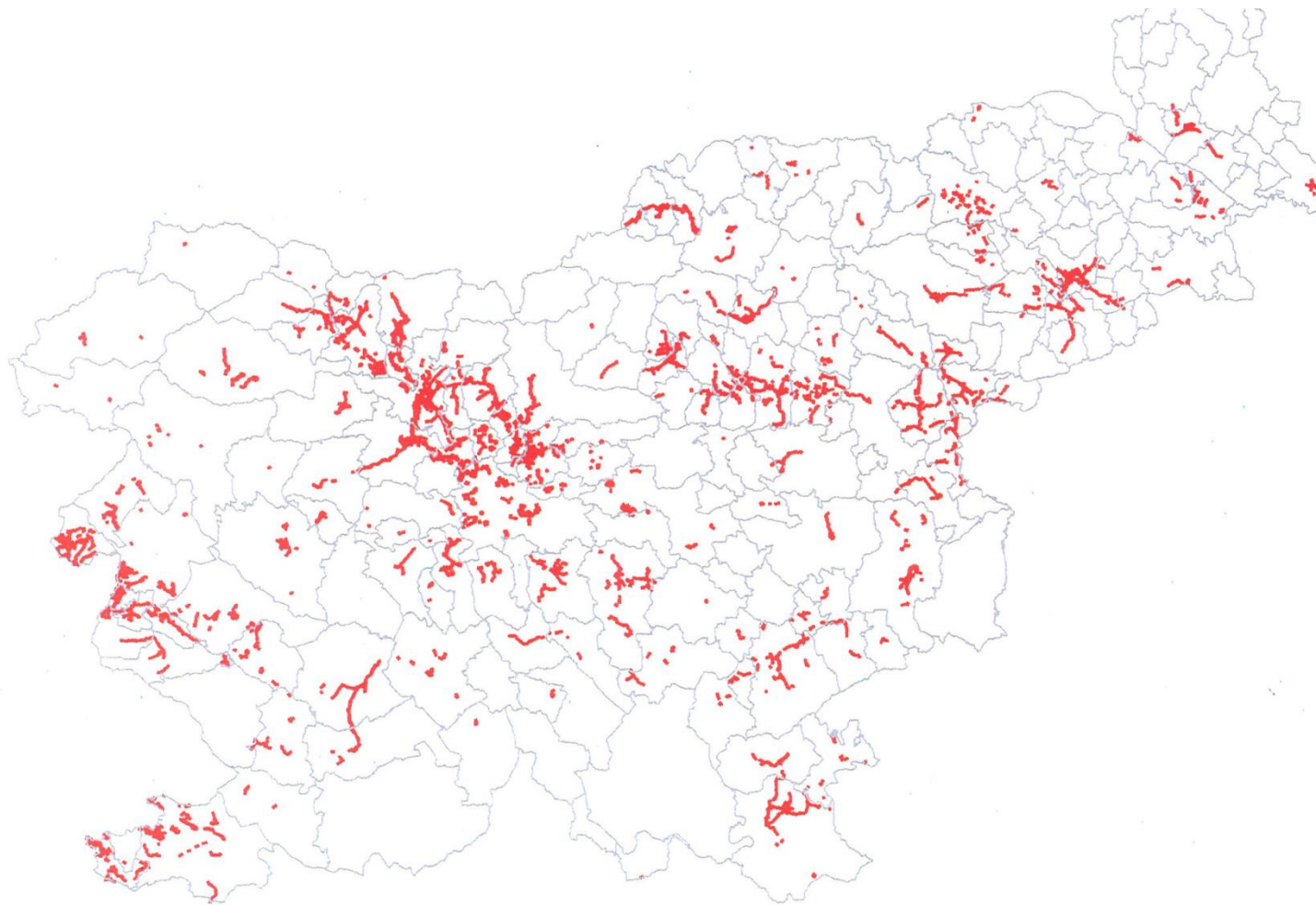
Količina krizotila in amfibolov v tonah plošče, 1963-1994

Količina krizotila in amfibolov v tonah cevi, 1963-1994

Vodovodno omrežje, cevi iz cement-azbesta

Nacionalne smernice za azbest

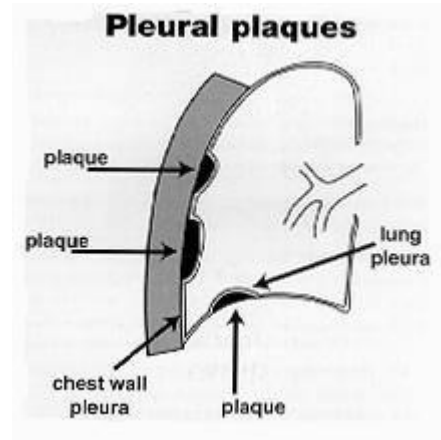

SLOVENSKI CENTER ZA
KROŽNO GOSPODARSTVO

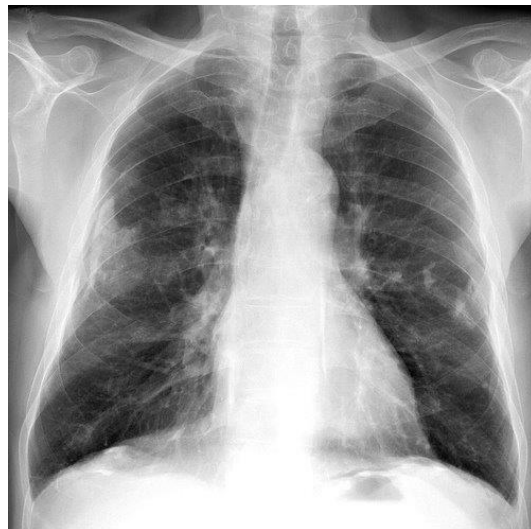
- **Podjetja:**

- Salonit Anhovo
- Donit Tesniti
- Donit Filter
- Donit Laminati
- Fenolit
- Fragmat
- Izolirka
- TIT Velika Loka
- TVT Maribor
- TMT Velika Loka
- Slovenske železnice
- Swati

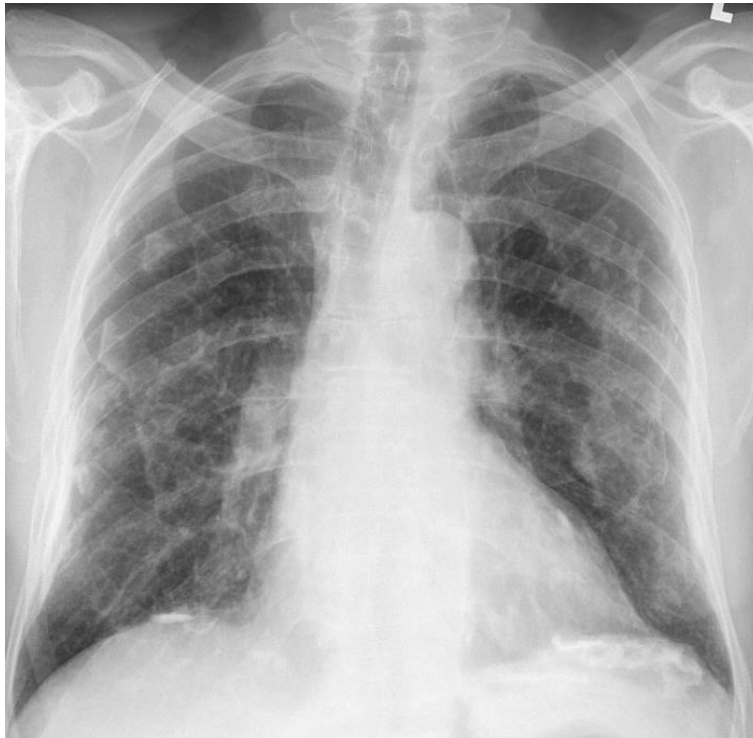
BOLEZNI PLEVRE

- plevralni plaki
- difuzne
zadebelitve plevre
- plevralni izliv

AZBESTOZA

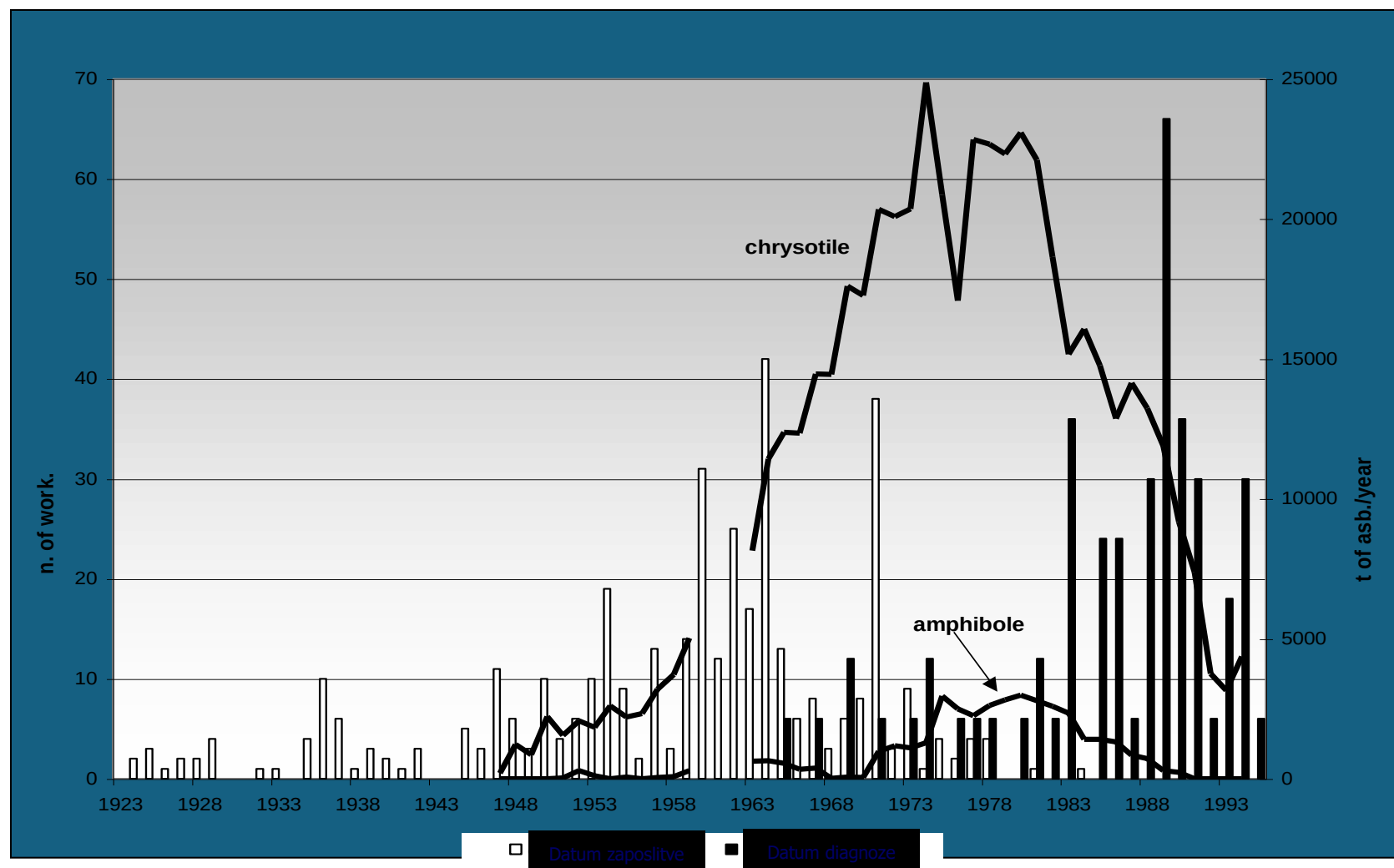
- brazgotinjenje pljučnega tkiva
- bolezen napreduje tudi po prenehanju izpostavljenosti
- povečano tveganje za razvoj pljučnega raka

PLJUČNI RAK

- lahko pojavi tudi brez predhodne azbestoze

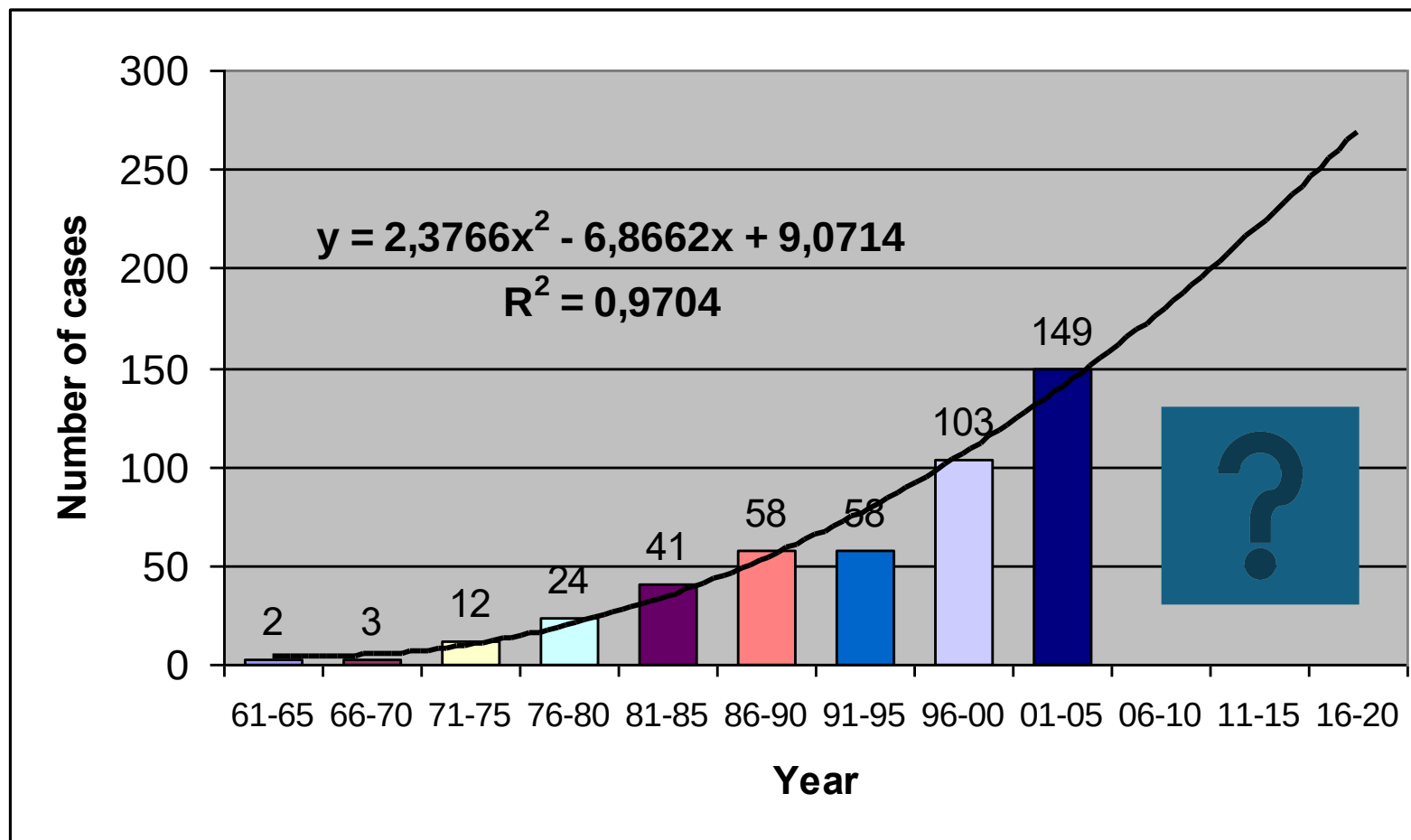
Datum zaposlitve, datum diagnoze in količina porabljenega azbesta po tipu vlakna in po letih.

Mezoteliom

Pričakovano število novih primerov mezotelioma

REZULTATI

Število z azbestom povezanih bolezni v SI 2022/2026

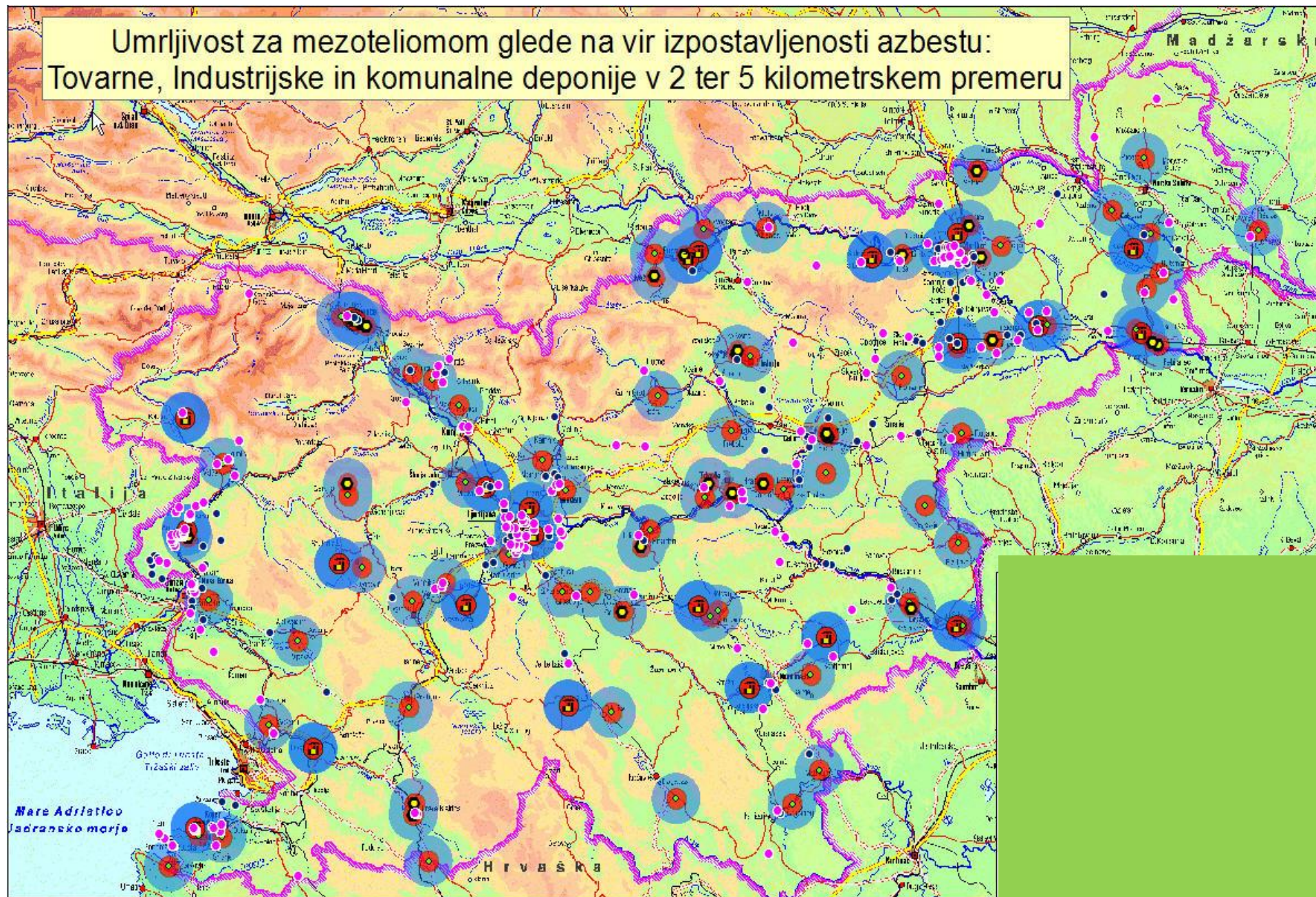
Bolezni	#
Azbestoza	586/726
Plevralni plaki Plevralni izliv	1927/2228+139
Mezotelioma "okoljski" mezoteliom	219/332+30 18/34
Rak pljuč	84/114
Rak grla	6
Rak GIT	4
Skupaj	2844

Z azbestom povezane bolezni, srednja vrednost, kumulativna doza

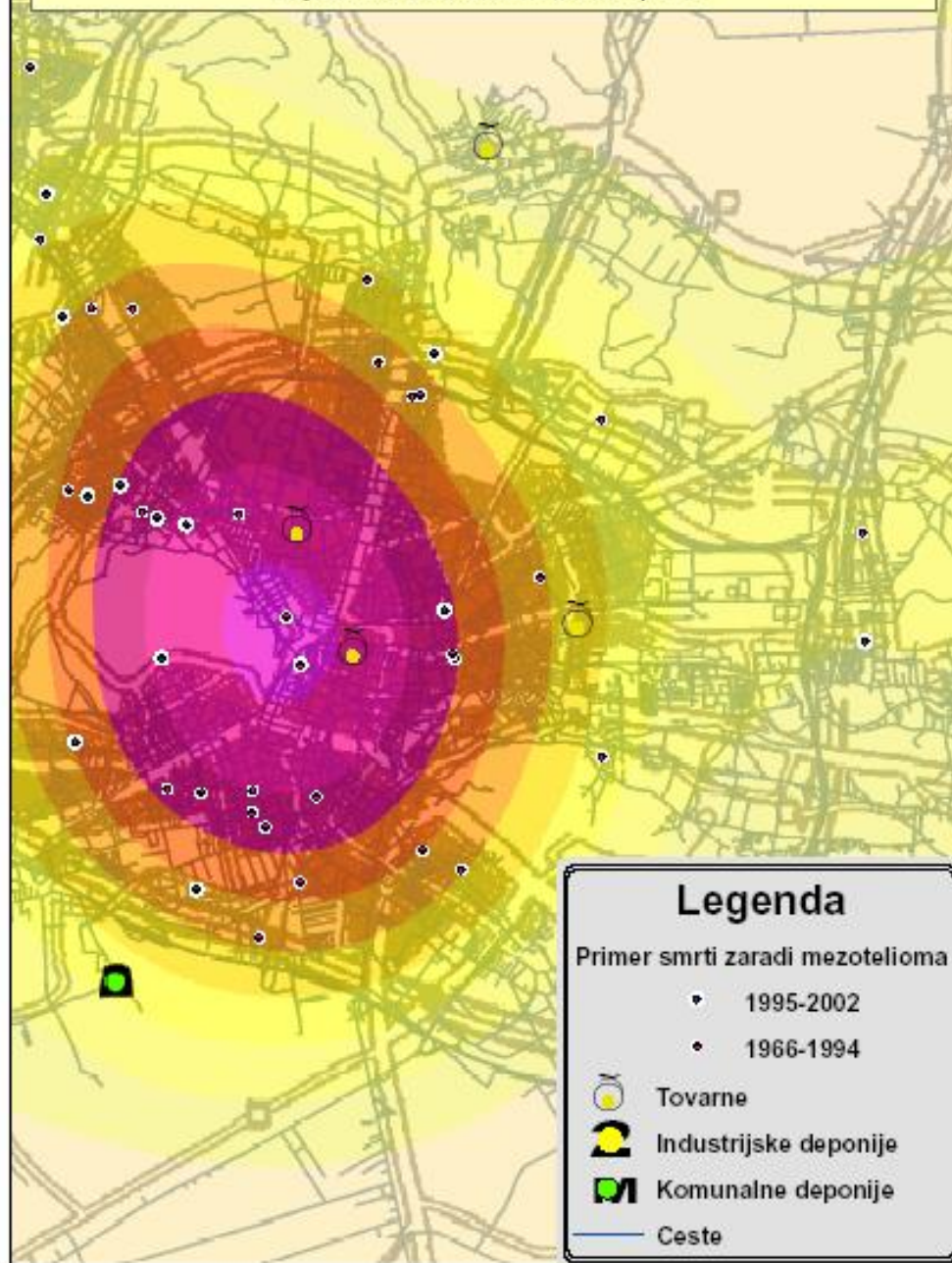
Bolezen	#	Starost leta	Spol M %	Spol Ž %	Cum Exp A	Cum Exp B
Azbestoza	586	62.6 28.6-93.9	73.9	26.1	30.8 (9.6)	132.8 (31.4)
Plevralni plaki	1927	58.7 31.1-93.6	73.9	26.1	19.7 (5,6)	83.2 (17,2)
Mezoteliom	237	61.9 36.5-84.7	71.2	28.8	17.9 (4.3)	79.2 (14.3)
Pljučni rak	84	62.37 41.6-84.8	83.3	16.7	19.3 (5.6)	93.4 (17.5)
Rak grla	6	59.5	83,3	16,7	12.3 (5.8)	27.5 (13.8)
Rak GIT	4	60.8 55.2-65.7	100	0	54.6 (13,9)	333.9 (163,6)

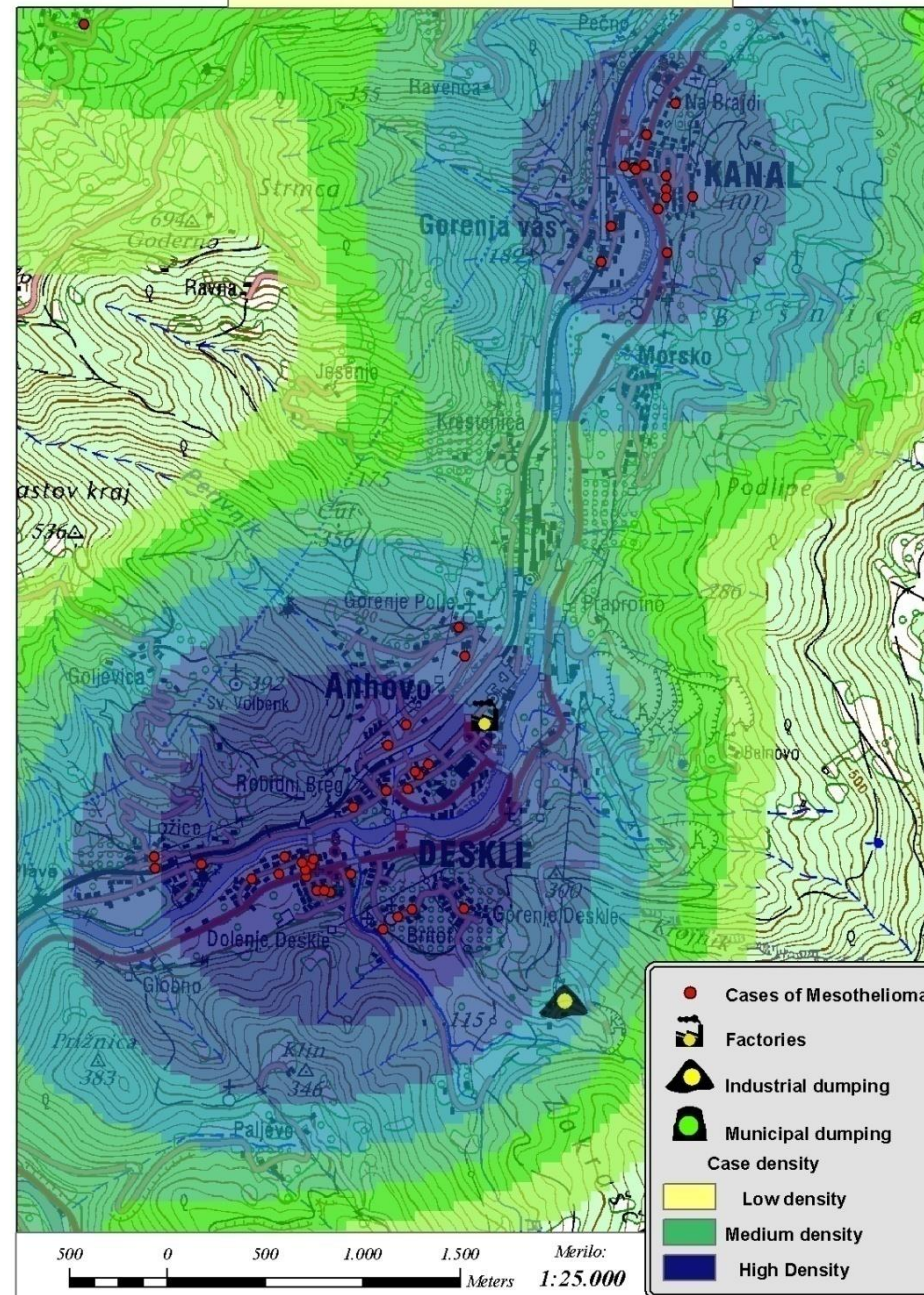
Umrljivost za mezoteliomom glede na vir izpostavljenosti azbestu:
 Tovarne, Industrijske in komunalne deponije v 2 ter 5 kilometrskem premeru

Ljubljana: primeri smrti za mezoteliomom zaradi izpostavljenosti azbestu
Objekti v 2 ter 5 kilometrskem pasu

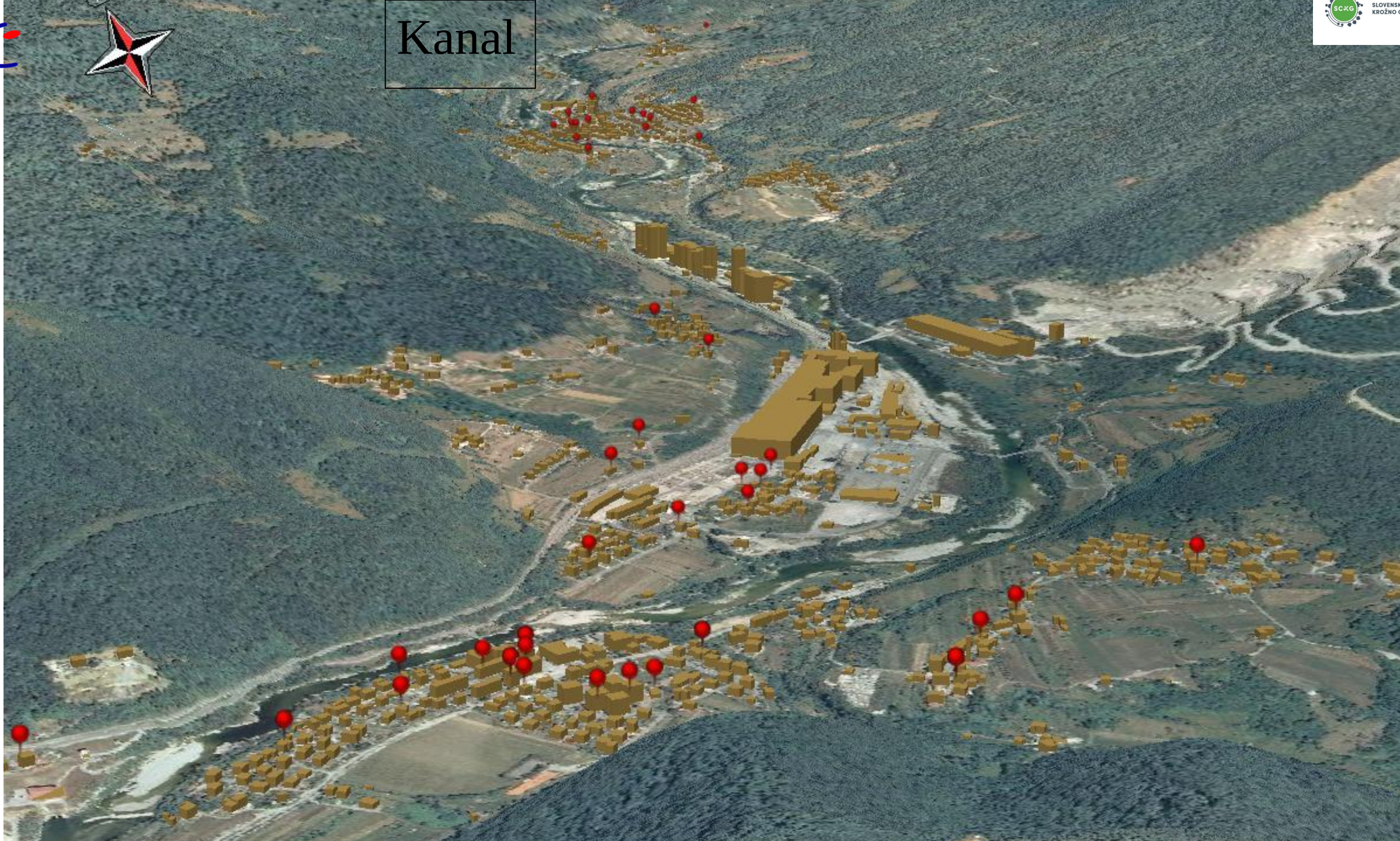

Anhovo: Cases of Mesothelioma

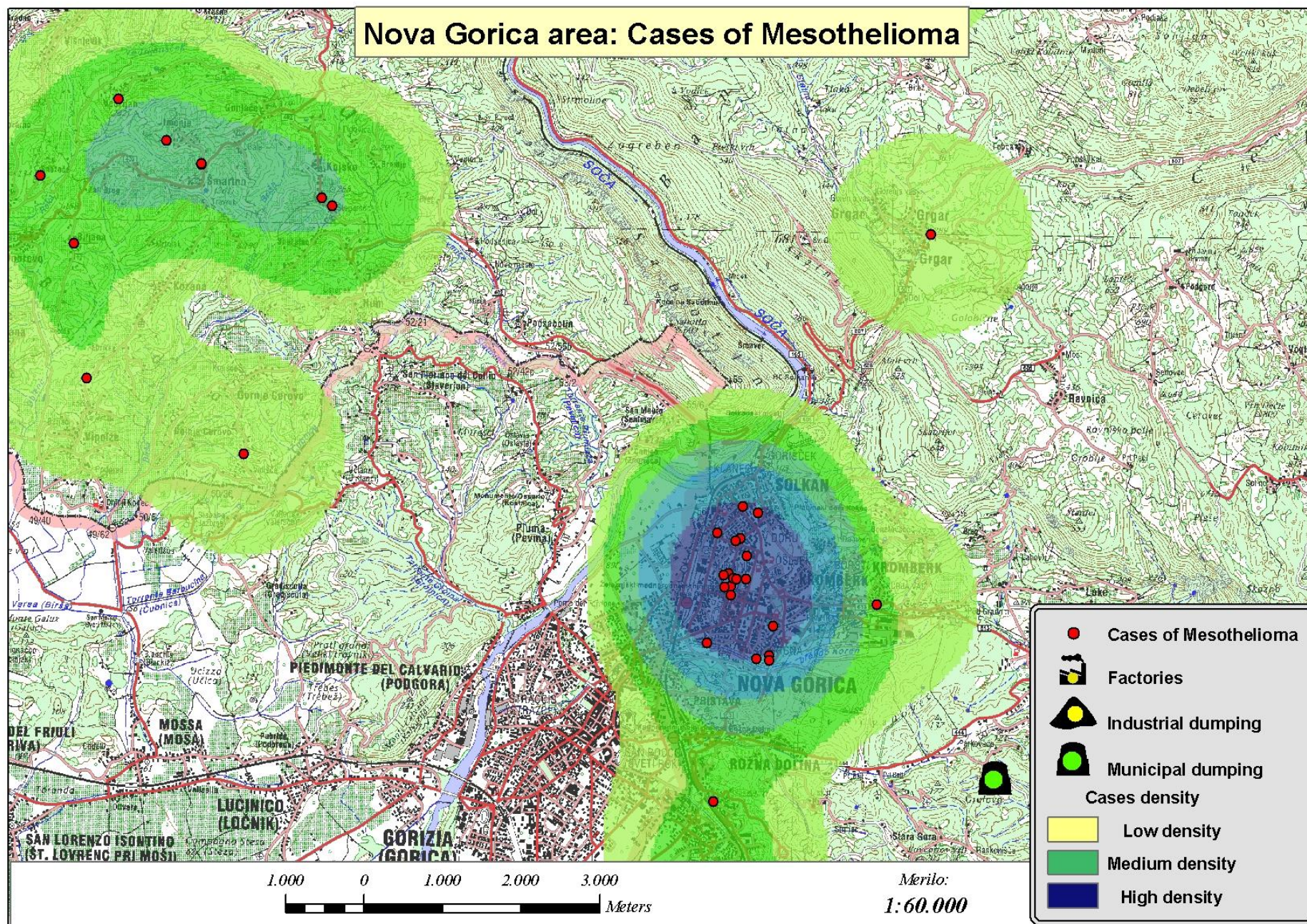

Kanal

Nova Gorica area: Cases of Mesothelioma

Ostali raki

- Rak na ovarijih
- Rak na grlu
- Rak na debelem črevesu, ledvicah, možganih

Število primerov z azbestom povezanih boleznih v RS

- 36 primerov: več bolezni, kot npr.
 - plevralni plaki in Ca ovarijev
 - Plevralni plaki in Ca rektuma
 - **Plevralni plaki in mezoteliom peritoneja**
 - Azbestoza in rak grla
 - Azbestoza in pljučni rak
 - **Azbestoza in plevralni plaki...**

Ujme

Ujme

Dotrajane strehe

Nekdanja cinkarna

Vinaz

Linolej

Johnson & Johnson

Otroški smukec

40 000 tožb za povzročitev mezotelioma in raka na ovarijih

Azbest v igračah

Pesek

Rusija in Kanada: Asbestos

Hvala za pozornost

